

Ikt. sz.: ISZB/11-1/2013/FÜ.

FÜ-1/2013. sz. ülés
(FÜ-4/2010-2014. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés Ifjúsági, szociális és családügyi és lakhatási bizottság
Fogyatékkal élők ügyeinek albizottsága
2013. március 5-én, kedden 11 óra 7 perckor
a Képviselői Irodaház V. emelet 562. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Elnöki bevezető, napirend megszavazása	5
Fülöp Attila, az Emberi Erőforrások Minisztériuma család- és esélyteremtési politikáért felelős helyettes államtitkárának tájékoztatója:	
a) a 2012. szeptember és 2013. február közötti időszak eredményeiről;	
b) a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény végrehajtásáról;	
c) a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény tervezett módosításának előkészítéséről	5
<i>Fülöp Attila helyettes államtitkár (EMMI) tájékoztatója</i>	<i>5</i>
<i>Bizottsági észrevételek, hozzászólások</i>	<i>8</i>
<i>Fülöp Attila helyettes államtitkár (EMMI) válaszai</i>	<i>11</i>
Konzultáció a televíziós műsorok akadálymentesítéséről és a fogyatékosokról szóló műsorokról	13
<i>Kerekes Sugárka hozzászólása</i>	<i>13</i>
<i>Jó Balázs hozzászólása</i>	<i>14</i>
<i>Szabó Eszter hozzászólása</i>	<i>15</i>
<i>Dr. Juhász Árpád hozzászólása</i>	<i>18</i>
<i>Bizottsági kérdések, hozzászólások</i>	<i>20</i>
<i>Nyíró Zsolt hozzászólása</i>	<i>21</i>
<i>Dr. Juhász Árpád reagálása az elhangzottakra</i>	<i>22</i>
<i>Szakál Melinda észrevételei</i>	<i>23</i>
<i>Szabó Eszter reagálásai</i>	<i>24</i>
<i>Jó Balázs reflektálása az elhangzottakra</i>	<i>24</i>
<i>Elnöki zárszó</i>	<i>25</i>

Napirendi javaslat

1. Fülöp Attila, az Emberi Erőforrások Minisztériuma család- és esélyteremtési politikáért felelős helyettes államtitkárának tájékoztatója:
 - a) a 2012. szeptember és 2013. február közötti időszak eredményeiről;
 - b) a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény végrehajtásáról;
 - c) a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény tervezett módosításának előkészítéséről

2. Konzultáció a televíziós műsorok akadálymentesítéséről és a fogyatékosokról szóló műsorokról.

Meghívottak:
Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság,
kereskedelmi televíziók,
fogyatékosokkal élők érdekképviseleti szervezeteinek képviselői

3. Egyebek

Az ülés résztvevői
A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Tapolczai Gergely** (Fidesz), az albizottság elnöke
Hirt Ferenc (Fidesz)
Dr. Varga László (MSZP)
Vágó Sebestyén (Jobbik)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Fülöp Attila család- és esélyteremtési politikáért felelős helyettes államtitkár
(Emberi Erőforrások Minisztériuma)
Szabó Eszter irodavezető igazgató (Médiaszolgáltatás-támogató és
Vagyonkezelő Alap Rádiós Koordinációs Iroda)
Jó Balázs osztályvezető (Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság)
Kerekes Sugárka főosztályvezető (Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság)
Dr. Juhász Árpád szakértő (TV2)
Nyíró Zsolt elnökségi tag (Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége)
Szakál Melinda (Magyar Vakok és Gyengénlátók Szövetsége)

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 7 perc)

Elnöki bevezető, napirend megszavazása

DR. TAPOLCZAI GERGELY (Fidesz), az albizottság elnöke, továbbiakban: ELNÖK: Jó napot kívánok mindenkinek! Tisztelettel köszöntöm a Fogyatékossgal élők ügyeinek albizottsága ülésének résztvevőit és a kedves vendégeket.

Megállapítom, hogy az albizottság határozatképes. A napirendi pontokat szétküldtük, ezzel kapcsolatban van-e valamelyik képviselőtársamnak észrevétele? *(Nincs jelzés.)* Ha nincs, akkor kérem szépen, hogy fogadjuk el a napirendi pontokat szavazattal. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag elfogadtuk a napirendi pontokat.

Szeretnék előzetesként pár felvetést a bizottsági üléssel kapcsolatban önöknek elmondani. Én úgy tervezem, hogy körülbelül kétórás lesz ez az ülés más irányú elfoglaltságok miatt is. Az első napirendi pont során meghallgatjuk Fülöp Attila helyettes államtitkár urat, utána képviselőtársaim kérdéseket tehetnek fel, és a napirend lezárása után áttérünk a második napirendi pontra, ami egy nyílt konzultáció lesz, és ezt követően jönnek az Egyebek.

Nagyon köszönöm, hogy eljött helyettes államtitkár úr. A napirendi pont szerint három téma van megjelölve, a 2012. szeptemberében lett kinevezve helyettes államtitkárnak, azóta eltelt fél év során szeretnénk, ha tájékoztatna bennünket, hogy az elmúlt fél év során milyen tevékenységeket végzett, milyen eredményeket ért el, és részletesebben a megváltozott munkaképességű személyek ellátásáról szóló törvény végrehajtása során szerzett tapasztalatairól is szeretnénk, ha beszámolna. A végén pedig kérjük szépen, tájékoztasson bennünket a fogyatékos személyek jogairól szóló törvény esetleges módosítási terveiről, a kormány jogalkotási programjáról. Szeretnénk tudni, hogy mi lesz a parlament előtt módosítási tervként, és esetleg ezzel kapcsolatban kaphatunk-e valamilyen információt.

Tehát megadom a szót helyettes államtitkár úrnak.

Fülöp Attila, az Emberi Erőforrások Minisztériuma család- és esélyteremtési politikáért felelős helyettes államtitkárának tájékoztatója:

- a) a 2012. szeptember és 2013. február közötti időszak eredményeiről;
- b) a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény végrehajtásáról;
- c) a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény tervezett módosításának előkészítéséről

Fülöp Attila helyettes államtitkár (EMMI) tájékoztatója

FÜLÖP ATTILA helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Nagyon szépen köszönöm, elnök úr és tisztelt bizottság, a szót is és a lehetőséget is, hogy erről a témáról itt az albizottság előtt is lehetőség van beszélni.

Az első kérdésre vonatkozóan, hogy az elmúlt fél évben, amióta a helyettes államtitkárság képviseli a család- és esélyteremtési politikát a kormányzaton belül, mi történt. Ez két olyan terület, a családpolitika és a fogyatékossg, amit tipikusan nem rövid távra tervez az ember, és nem rövid távon vannak eredményei.

Ezeken a területeken nyilván a megtett intézkedésekre abban bízunk és arra számítunk, *(Vágó Sebestyén megérkezik.)* hogy egy hosszú távon fenntartható rendszer és egy hosszú távon működőképes rendszer kezd kialakulni. És a legfontosabb terület, illetve a legfontosabb tevékenység, azt gondolom, a fogyatékossgai ügyel kapcsolatban az a tudatformálás és annak a szemléletváltásnak a mindennapokba való beültetése, amire számos kísérletet tettünk már 2010 óta. Itt elsőként hadd említsem meg azt a szolidaritási nagykövet programot, amiben a vak olimpiikonunk, paralimpiikonunk járja az országot, ma már több mint 300 gimnáziumban, általános iskolában, illetve középiskolában vett részt és több mint 6 ezer gyermekkel találkozott és mondta el nekik saját életpéldáján keresztül, hogy fogyatékossgal élő embernek is milyenek a mindennapjai és hogy él. Ugyanerre a programra lett ráfűzve az az európai uniós támogatással megpályázott Progress program, amelyben esélyteremtő órákon

több mint száz iskolába jutottak el részben idősüggyel, részben fogyatékosüggyel, részben pedig kisebbségüggyel kapcsolatban előadni. Nyilván azért ezt a korosztályt célozzuk meg elsősorban, mert itt a legfontosabb és talán itt a leghatékonyabb a társadalmi szemléletformálásnak a terepe.

Ami a konkrét tevékenységet illeti, tavalyi év végén születtek meg azok a jogszabályok, kormányrendeletek, amik az év elején megalkotott, megváltozott munkaképességűek ellátásáról szóló törvénynek a befejezését, mármint a jogalkotás befejezését jelenti. Én erről szeretnék röviden szólni. Tavaly január 1-jén lépett életbe az a törvény, ami a megváltozott munkaképességűek, fogyatékosággal élők támogatását, ellátását, illetve munkába állási lehetőségét szabályozza. Az alapvető cél ezzel az volt, mint ahogy ez tegnap a főbizottságban is elhangzott, hogy azok az emberek, akik megváltozott munkaképességűek, elsősorban a jogszabály azt a lehetőséget biztosítsa, hogy munkahelyen értékes és értelmes munkavégzés közben töltsék a napjaikat. Ehhez szükséges természetesen az ő rehabilitációjuk, ehhez szükséges a képzésük, és ehhez szükséges a munkahelyek megteremtése.

Ezt követte az a rendelet, amelyik a komplex felülvizsgálatot bevezette. Ez annyival több a korábbi felülvizsgálatokhoz képest, hogy itt már nem kizárólag egészségügyi szempontok, hanem foglalkoztatáspolitikai és szociális szempontok is megjelennek a felülvizsgálatban. Tehát egy adott életkörülményt egy emberre vonatkozóan sokkal hitelesebben, sokkal mélyebben tükröznék.

A nyáron, 2012 nyarán álltak föl azok a rehabilitációs szakigazgatási szervek, amelyek megyei szinten segítik a fogyatékosággal élő és megváltozott munkaképességűeket, akik munkát keresnek, vagy akik egyszerűen a felülvizsgálat kapcsán jelentkeznek. Ez azért újdonság, mert eddig nem volt dedikáltan egy hely a közigazgatásban, ahová fordulhattak. Nem egyablakos ügyintézés volt. Itt a hosszú távú cél, nyilván az, hogy aki szeretne bármilyen ügyet elintézni, az egyetlen helyen, egyetlen közigazgatási szervnél tehesse ezt meg.

És tavalyi év végén jelent meg az a kormányrendelet, mintegy befejezésképpen az átalakításnak, ami a megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató cégek támogatásáról szól. Tegnap is elhangzott a főbizottság ülésén, erről készült egy ÁSZ jelentés, amely számos észrevételt tett a korábbi gyakorlatokkal kapcsolatban. Itt az átalakítás lényeges eleme, azt gondolom, hogy az, hogy egyrészt egy nyilvános pályázaton mindenki számára egyenlő feltételek mellett, mindenki számára előre tudható és egyenlő feltételek melletti pályáztatás történik. A támogatás mindenkire nézve egyenlő, tehát nincsenek a rendszerben kiemelt, illetve nem kiemelt szereplők. Egységes akkreditáció van a rendszerben, nincsen többlépcsős akkreditáció, és nincsen különböző fokozatú akkreditáció.

Decemberben lezajlott a pályázat, és a pályázat keretében ma több mint 320, pontosan 324 céggel kötött szerződést az NRSZH. A 324 cégben több mint 30 ezer foglalkoztatott van, akik ilyen típusú foglalkoztatási támogatásban részesülnek.

A másik nagyon lényeges eleme pedig, azt gondolom, az az újfajta kedvezmény bevezetése, ami a rehabilitációs kártyaként a Start-kártya családba épült bele. Ez a rehabilitációs kártya, amelyik alapvetően azt a célt szolgálta, hogy a nyílt munkaerőpiacon, legyen az egy két fős családi vállalkozás vagy egy nagyobb kft. vagy bármilyen gazdasági társaság, azt tudjuk ezzel motiválni, hogy aki ott felvesz egy megváltozott munkaképességűt, aki rehabilitációs kártyával rendelkezik, az járulégmentességet élvezzen, tehát a bruttó bér feletti szociális hozzájárulási adót ne kelljen megfizetni. Ez decemberi adat, az utolsó, ami azt jelenti, hogy 10 ezer munkavállaló él és több mint 4 ezer munkáltató használja ezt a kedvezményt.

Az átalakításnak ezzel igazából a célja pontosan az volt, hogy a lehetőség szerint, és nyilván ez egy nagyon nehéz kérdés, de lehetőség szerint a nyílt munkaerőpiac felé próbáljuk meg eltolni a rendszert, és arra próbáljuk meg motiválni és kérni a cégeket, hogy akit lehet, azt tranzitfoglalkoztatáson keresztül kiképezzék, kioktassák a nyílt munkaerőpiaci munkavilágra, vagy ennek a munkavilágnak a betanítását lehetővé tegyék. És csak azokat, akik ezt nem tudják elvégezni vagy nem képesek elvégezni, őket tartós foglalkoztatás

keretében védett munkahelyen lehessen alkalmazni nemcsak 3 évig, hanem akár több éven keresztül is, hogyha ez szükséges.

A foglalkoztatási rendszer átalakítását úgy lehet, azt gondolom, sikerre vinni, hogyha a magyar költségvetésben rendelkezésre álló pénzek mellett a lehívható EU-s forrásokon keresztül az új Széchenyi Terv forrásain keresztül is támogatjuk. Ezért a megváltozott munkaképességűek oktatását, képzését vagy akár bértámogatását, az új Széchenyi Terv tavaly meghirdetett programjait több mint húszmilliárd forinttal támogatják. Ez azt jelenti, hogy ennyi pénz áll rendelkezésre a részben most a rendszerben benn lévő, részben pedig reményeink szerint a rendszerbe újonnan bekerülő megváltozott munkaképességűek képességeinek a fejlesztésére. Ezt a témát, azt gondolom, azzal szeretném zárni, hogy itt van talán a leglényegesebb eleme a változtatásnak, hogy az új képesítés és az új rehabilitációs elképzelés azon alapult, hogy azt nézzük meg, hogy mi az a képessége a megváltozott munkaképességű munkavállalónak, ami rendelkezésre áll, ami megmaradt. A minősítésben ez igazából felfogható egy számcseréként, de azt gondolom, ez sokkal többet jelentett. Nem arról beszélünk, hogy mennyivel csökkent valakinek a munkaképessége, hanem arról, hogy mi az a megmaradt egészségmérték, amivel ő dolgozni képes, és ennek alapján mi az a munkakör, amit ő ellátni képes.

Természetesen nemcsak a foglalkoztatás terén történtek lépések. Én azt gondolom, hogy az új Széchenyi Tervben év végén számos olyan kiírás történt, ami a területen, a fogyatékos területen, illetve a fogyatékosággal élők segítségével az elmúlt időszakban példa nélküli. Egyrészt a Vakok Állami Intézetének két beruházása is folyamatban van. Egyrészt Tatán lesz egy telephely, amelyik egy új telephelye lesz a Vakok Állami Intézetének, ami egy új bentlakásos otthon lesz. Másrészt pedig a budapesti székhelyen, a Hungária körúton teljes felújítás történik energetikai szempontból, erről döntött a kormány pár hete. Tehát az itteni, több mint 50 éve nem felújított székhelyet is fel lehet újítani, és ezzel sokkal komfortosabb és élhetőbb körülményeket lehet teremteni az itt lakók számára.

Másik nagyon fontos bejelentett pályázat volt a közhivatalok akadálymentesítése, amelyik több mint 5 milliárd forint összegben fog történni, és ez elsősorban a kormányhivatalok akadálymentesítését fogja érinteni.

Kiírásra került az autisták számára egy pályázat, ami az autistákkal vagy autizmus szindrómával rendelkezők számára az életminőségük javítását és a hozzáférhetőségük fejlesztését fogja jelenteni. Illetve ezen kívül a jelnyelvi szolgáltatásnak a meglévő és biztonságosan finanszírozott rendszerének a továbbfejlesztése fog történni egy videótolmács-rendszer kifejlesztésével, amitől azt várjuk, hogy még több embernek még kényelmesebben tudjuk ezt a szolgáltatást hosszú távon át elvinni.

És még egy dolgról szeretnék beszélni, mert azt gondolom, hogy ez nagyon fontos ezen a területen. Jelesül a civil szervezeteknek és a területen tevékenykedő civil fenntartók munkájának a kiemelése, illetve az azzal való állandó konzultációnak a megléte. Nyilván sok területről elmondható, hogy alapvetően ők azok, akik a terepen vannak és ismerik az ott élőket. Én azt gondolom, hogy mióta szeptemberben ez a helyettes államtitkárság létrejött, azóta a területen működő civilekkel való együttműködés szerintem számos esetben hozott olyan változásokat, ami a fogyatékosággal élők számára pozitív volt, és számos esetben sikerült jogszabályt módosítani. Csak egyet szeretnék kiemelni. Fölmerült többször, ősszel például a rehabilitációs ellátás melletti munkavégzés módosítása. Decemberben sikerült azt a módosítást megtenni, hogy a rehabilitációs ellátásban részesülők heti 20 órában végezzenek munkát, és ne kelljen felfüggeszteni az ellátást emellett. Én azt gondolom, hogy ez számos esetben jelent segítséget még akkor is, hogyha látjuk, hogy ezen a területen természetesen van még mit tenni.

A felülvizsgálatokkal kapcsolatban szeretnék csak még egy-két szót mondani. A felülvizsgálatok elkezdődtek tavalyi évben az NRSZH és az RSZSZ közreműködésével. Itt számos szám el szokott hangzani ezzel kapcsolatban, és számos statisztika. Én azt tudom mondani, hogy ami két fontos statisztika, az egyik az, hogy a felülvizsgálaton részt vettek közül a bizottságok, illetve ezzel párhuzamosan a határozatok több mint 90 százalékban állapították meg vagy rokkantsági, vagy rehabilitációs ellátást. Tehát a résztvevőknek a 90

százaléka kap továbbra is ellátást, 10 százalék az, 10,8 százalék az a megjelenteknek, akiknél olyan egészségjavulást állapított meg a bizottság, ami alapján nem kap a továbbiakban ellátást.

A másik fontos szám pedig, azt gondolom, hogy a minősítéseknek a mikéntjét vagy milyenségét mutatja, hogy tavalyi évben, 2012-ben új jelentkezők a rendszerben, tehát akik újonnan kértek vizsgálatot, ezeknek a száma 37 ezer volt. 2011-ben ez a szám 58 ezer volt, és 2010-ben és 2009-ben pedig majdnem 70 ezer volt. Tehát a 70 ezer főről 37 ezer főre csökkent, és ezzel párhuzamosan az elutasítások aránya, hogy hány emberről mondta azt az első vizsgálat, hogy ő nem jogosult ellátásra, ez 2009-ben, 2010-ben 55 százalék volt. Volt, amikor majdnem 60 százalék, 2012-ben 22 százalék volt. Tehát ez azt jelenti, hogy a megjelenteknek az elutasítási aránya drasztikusan csökkent 2012-ben. Tehát a rendszerben igazából a minősítések azt nem lehet mondani, hogy bármilyen szempontból sokkal szigorúbbak lettek volna, egyszerűen komplexebben próbálják meg nézni az emberek helyzetét, de arányaiban sokkal kevesebb az elutasítás, mint ami korábban történt.

A fogyatékosügyről törvény volt még, ha jól értettem, kérdés harmadikként. A fogyatékosügyről törvény '98-ban született, azóta eltelt 15 év, tehát pusztán már ennél a hosszú időnél fogva is megérett az idő egy leporolásra, illetve a másik fontos tényező az ENSZ egyezmény, aminek kapcsán eleget kellene tenni bizonyos megfogalmazásoknak. A Fot. törvény felülvizsgálata tavaly elkezdődött, és itt is szeretném megköszönni mindazon nem kormányzati szakértőknek és civileknek a segítségét, akik ebben részt vettek, akik többségében részt vettek egyébként ezekben a munkacsoportokban. A Fot. Törvény felülvizsgálata kapcsán számos kérdés fölmerül, hogy most ezt milyen mélységben lehet és szabad és érdemes előterjeszteni. Úgyhogy egyelőre három munkacsoportban történt ennek a felülvizsgálatnak az előkészítése. Ezeket az összegyűjtött munkákat most értékeljük, és most derül ki az, hogy a Fot. törvénnyel kapcsolatban az előterjesztés, amely módosítás biztos, hogy érinteni fogja majd a fogyatékkal élő vagy fogyatékos személyek definícióját, biztos érinteni fogja a Fogyatékosügy Tanácsnak a kialakítását, vagy a Fogyatékosügy program végrehajtását és annak a szabályozási részleteit. De hogy pontosan mit fog tartalmazni, ez azt gondolom, hogy a következő hetekben, márciusban, áprilisban ki fog alakulni és akkor természetesen még egyszer egyeztetésre lesz bocsátva az anyag.

Én első körben ennyit szerettem volna.

ELNÖK: Köszönöm szépen a tájékoztatót. Szeretném megkérdezni képviselőtársaimat, hogy van-e kérdésük az elhangzottakkal kapcsolatban. *(Jelzésre:)* Varga László képviselőtársamnak adom meg a szót.

Bizottsági észrevételek, hozzászólások

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm szépen. Akkor eljöttek a kérdések, vannak, úgyhogy rövid leszek.

Örülök annak, hogy végre egy konkrétumot hallottam itt a tavalyi felülvizsgálatok kapcsán. Nagyon sokféle szám keringett valóban a médiában is, meg egyébként a politikai életben, tehát a közéletben is. Itt 10,8 százalék hangzott el. Az a kérdésem, hogy arról tudunk-e viszont valamit, hogy öközülük milyen arányban lettek ellátatlanok, el tudtak-e helyezkedni a munkaerőpiacon, tehát hogy vannak-e ilyen információink egész konkrétan. Most az, hogy a felülvizsgálatok hogyan, milyen módon zajlottak le, azt nem kommentálnám.

A megváltozott munkaképességűek bértámogatása kapcsán itt a források tekintetében már 2010-ről 2011-re egy csökkenés figyelhető meg. Most elmondott egy csomó alternatív lehetőséget, pályázati forrást, én ezt értem. De összességében véve megfigyelhető egy csökkenés a kormányváltás óta ebben a tekintetben úgy, hogy nyilván sokan nem lehettek elégedettek mondjuk a 2009-es '10-es helyzettel sem, el is hangoztak kritikák akkoriban ezzel kapcsolatban. Az a kérdésem, hogy ennek az irányát helyesnek tartja-e, illetve hogy milyen lehetőségeket lát például a támogatotti kör, a támogatott munkavállalók körének bővítése érdekében. Itt mondanám, hogy csak 2010-ről 2011-re, a tegnapi jelentésből is kiolvasható

volt, 5 ezer fős csökkenés van például a bértámogatásban részesült munkavállalók száma tekintetében.

Egyelőre ennyi, és akkor nyilván folytatjuk még.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Vágó Sebestyén, tessék.

VÁGÓ SEBESTYÉN (Jobbik): Köszönöm szépen. Bennem is felmerült egy pár kérdés az elhangzottakkal kapcsolatban.

Az egyik rögtön a támogatásokkal kapcsolatban, a védett munkahelyek, illetve a megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató munkáltatók szempontjából. Ez tegnap is felmerült a bizottsági ülésen több kérdésben, meg hát tulajdonképpen mióta én országgyűlési képviselő vagyok, azóta ezt több fórumon kérdeztem már. Most azon nem akarok vitatkozni, hogy egyetérték-e a rehabilitációs hozzájárulás emelésével, ami 2010. január 1-jétől bekövetkezett, de nyilvánvalóan egy megemelkedett befolyt összegről van szó 2010. január 1-jétől. Most mennyi ez a befolyt összeg, és a kibővített pályázati lehetőséggel, ami végre bekövetkezett, mennyi az, ami ebből kiosztásra kerül, mert hát a jogszabályok szerint ezt erre a célra kell fordítani, ennek ez a funkciója.

Ha már ennél a témakörnél tartunk, véleményem szerint három pilléren kell alapulnia, állnia a munkáltatókkal szembeni viselkedésének egy kormánynak, illetve egy rendszernek. Az egyik a szankcionálás lehetősége, ami jelenleg is érvényben van, ez a rehabilitációs hozzájárulás formájában, amennyiben nem foglalkoztat kellő mértékben megváltozott munkaképességűt.

A másik a jutalmazás, ami szintén megvan most a rendszerben, így most kibővített lehetőséggel a támogatások rendszere, illetve a rehabilitációs kártya bevezetése, ami tulajdonképpen szintén támogatások kategóriájába számítható.

Viszont a harmadik elem, ami szintén fontos lenne, a motiváció véleményem szerint, hiányzik.

Amikor felálltak a különböző hivatalok a megváltozott munkaképességűekről szóló törvény hatálybalépése után, akkor én módosító indítványokkal ezeknek a hivataloknak, vagy bizonyos hivataloknak a feladatkörében szerettem volna beletetetni, hogy ezeknek a hivataloknak legyen a feladata a motivációs tréningek, illetve az érzékenyítési tréningek tartása munkáltatók, illetve munkahelyi vezetők, illetve tulajdonosok számára.

Akkoriban azt a választ kaptam, hogy ezt civilek fogják végezni. Én nagy, átütő változást ebben a témakörben nem találok, mert szerintem ez fontos is lenne, ugyanis pont a három pillérből az egyik pillér hiánya miatt szerintem nem tud zökkenőmentesen működni a rendszer, és nem érheti el a kellő eredményeket.

10 ezer munkavállalóról hallottunk a beszámolóban, ennyi munkavállalónak sikerült elhelyezkednie. Nekem az a kérdésem, hogy ez mekkora számból történt, tehát mennyi ezek közül az, illetve ez mekkora százaléka annak, akik mondjuk, a 10 százalékba beleesve nem kapnak továbbiakban ellátást, illetve nagyobb halmazt tekintve, velük együtt azok is számba jöhetnek, akik rehabilitálhatóvá lettek minősítve a felülvizsgálaton. Tehát nekem egy ilyen kérdésem lenne, hogy mekkora számból jött ki ez a 10 ezres fő.

Az egyébként elképzelhető, hogy az a szemléletváltás már megfogalmazásban, illetve a vizsgálatok struktúrájában, hogy nem azt mérik, hogy kinek mennyire károsodott az egészsége, és hogy mennyire munkaképtelen, hanem inkább azt mérik, hogy mennyire rehabilitálható, illetve mennyire alkalmas munkavégzésre. Csak itt egy szemléletváltás mellett, ami gondolom, örvendetes az érintettek számára is, mert egyfajta negatív stigmát tulajdonképpen levehetnek magukról, illetve a jogszabályok levettek róluk, illetve az eljárások levettek róluk. Viszont itt nagyon kényesen kell figyelni azokra a százalékokra és azokra, hogy ebben a fordított rendszerben hol húzzuk meg a határokat, és ezt próbáljuk úgy megtenni, hogy senkinek az érdekei ne sérüljenek.

A végén hangzottak el azok a számok, hogy a felülvizsgálatok után a felülvizsgáltak 90 százaléka a továbbiakban is kapja az ellátást. Végül is ez elég magas szám, viszont érdekes képet mutathat az, hogy a felülvizsgálatok során kik kerültek rosszabb státuszba, illetve

kiknek milyen arányban változott a státusza az ellátottakon belül. Tehát erre a mobilizációra lennék kíváncsi.

Szóba került az ellátások szüneteltetésének lehetősége a munkába álláskor. Jó, hogy ez a változás megtörtént, csak azért azt elmondanám, hogy mi már a törvény vitája során, illetve a részletes vita során módosító indítványokkal próbáltuk ezt az anomáliát kiküszöbölni. Ugyanis akkor is azt mondtuk a vitában, és többször elmondtam, hogy igenis a megváltozott munkaképességű személyek olyan élethelyzetben vannak, hogy nekik valószínűleg egy párszor egy munkahely-próbálgatási lehetőségük lesz az adott munkáltatóknál, és hogyha nem a szüneteltetés lehetősége van, akkor egy ilyen sikertelen próba után, ami esetleg csak pár hétig tartott, elég élehetetlen helyzetbe kerülhetnek.

És egy területileg érintett kérdésem lenne, ugyanis én Komárom-Esztergom megyei területi listáról szereztem mandátumot. Említette ön a tatai beruházást, a tatai intézmény kialakítását. Híreket hallottam már, sajtóértesüléseket hallottam, illetve a sajtóból értesültem pár dologról. Tulajdonképpen ez egy olyan intézmény lesz, ami a 2010-11-es pályázati anomáliák miatt megszűnt vak rehabilitáció, illetve látássérült rehabilitációs funkciókat vesz át? Vagy nagyvonalakban mi lesz a feladata ennek az intézménynek?

Köszönöm szépen, én első körben ennyit szerettem volna.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Akkor Hirt Ferencnek adom meg a szót.

HIRT FERENC (Fidesz): Köszönöm szépen én is, elnök úr. Szeretném megköszönni helyettes államtitkár úrnak a beszámolóját. Én, mint kormánypárti képviselő, nem kérdéseket szeretnék feltenni, hanem ehhez a munkához nagyon sok erőt, türelmet, kitartást és sok makacsságot szeretnék kívánni. Nem egyszerű területről van szó. Én azt hiszem, hogy Magyarországon mind a csökkent munkaképességű személyeknek és a fogyatékossgal élőknek gyakorlatilag a segítése nagyon nehéz feladat, de nem lehetetlen. És én azt hiszem, hogy a legnehezebb dolog a fejekben először is akadálymentesíteni, erre sokkal több – szerintem – erőt kell fektetni. Ha ez sikerül, akkor minden sokkal könnyebbé fog válni, és sokkal könnyebben lehet a törvényeket betartatni és egyáltalán olyan helyzetet hozni, ami elfogadható mindenkinek a számára.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Nekem is lenne egy pár gondolatom, illetve kérdésem az elhangzottakkal kapcsolatban, és kiemelem a tájékoztatóból azokat a pozitív előrelépéseket, illetve az irányváltást, aminek a kulcsszava a tudatformálás és a szemléletváltás, és az esélyegyenlőség, korábban aránytalan rendszerhez képest a racionalizálást. Ez kiderül abból is, hogy kevesebben jelentkeznek a felülvizsgálatra, és ez látható, hogy racionális szempontok alapján folynak a felülvizsgálatok. Valóban nagyon fontos a szemléletváltás, és az, hogy nem az elveszett képességeket vizsgálják, hanem a megmaradt képességeket, és ehhez képest, hogy mire képes a vizsgált személy, ez egy nagyon fontos, maguknak az érintetteknek is egy rendkívül fontos dolog.

Ami a kérdésem lenne, az a munkaidővel kapcsolatos. Nagyon sok sorstársam jelezte nekem, hogy akár kér ellátást, akár nem, akár volt felülvizsgálaton, akár nem, ha nem kap ellátást vagy nem kér ellátást, nagyon sokan csak 4 órában kerülnek foglalkoztatásra. Hiába szeretnének 6 órában, 8 órában dolgozni, a munkaadók csak 4 órában hajlandók foglalkoztatni őket. Most csúnyán fogalmazva, ki van pipálva a létszám. Hogy erre van-e valamilyen megoldás, valamilyen javaslat, elképzelés, vagy ennek az iránynak a megváltoztatása, hogy azok az emberek, akik képesnek érzik magukat a munkára és a munkaerőpiacon való szereplésre és nem kérnek ellátást, de hát valamiképpen mégiscsak fogyatékossgal élő személyek, tehát hogy őket ne „diszkriminálják”, hogy 4 órás munkaidőben foglalkoztatják, mert ebből valóban nem lehet megélni.

A másik: a felülvizsgálatok ütemezésével kapcsolatban szeretném megkérdezni, hogy hogy halad, mikorra tervezik a befejezését, tudják-e tartani az ütemezés időpontját.

Harmadik kérdésem, ez számomra egy nagyon izgalmas kérdés, a fogyatékosügyi törvénynek a módosítása, főleg a definíciók kapcsán. Ugyanis az alaptörvény módosításakor is volt már erről vita, hogy rokkantság vagy fogyatékoság, melyik definíciót használjuk, melyik a jobb. De hát végül is mind a kettő meghatározás megmaradt, ez tűnt a legbiztosabb megoldásnak, ez mindenkit és mindent lefed, de valóban érdemes ezt átgondolni, hogy milyen definíciót érdemes használnunk a témával kapcsolatban.

Köszönöm szépen és akkor várjuk a választ helyettes államtitkár úrtól.

Fülöp Attila helyettes államtitkár (EMMI) válaszai

FÜLÖP ATTILA helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Köszönöm szépen. Csak felmerült többször, nem szeretnék túl sok számot mondani, csak itt a felülvizsgálat kapcsán felmerültek még számmal kérdések, és megpróbálok csoportban válaszolni, ami ugyanolyan vagy hasonló kérdések voltak.

Tehát hogy itt a felülvizsgálattal kapcsolatban, amikor 2012-ben hatályba lépett ez az új törvény, akkor összességében volt Magyarországon körülbelül 900 ezer ember, aki bármilyen szempontból fogyatékosághoz, rokkantsághoz kötődően ellátást kapott. A 900 ezer emberből több mint 700 ezer embert abszolút nem érintett ez az átalakítás, tehát volt 195 ezer ember, aki elvileg felülvizsgálatra jelentkezhetett. És a 195 ezer emberből 190 ezer ember volt, aki ténylegesen jelentkezett is. Tehát 5 ezer ember volt, aki bár tehetett volna, illetve megvolt erre a határidős jogszabályi lehetőség, de nem jelentkezett a felülvizsgálatra.

A 190 ezer ember felülvizsgálata kezdődött meg tavaly, az ütemezés szerint ez 2014-ben be is fog fejeződni, és ezzel kapcsolatban jöttek ki ezek a számok, amiket az előbb elmondtam. A 10,8, tehát 10-11 százalék, aki nem kap ellátást, hogyha ők kikerültek a vizsgálatról és megkapták a határozatot, onnantól kezdve ők kapnak-e munkát, illetve mi történik velük, azt mi, illetve én nem tudom megmondani a háttérinformációkkal. Viszont pont ezért szeretnénk azt, és pont ezért változtatás, hogy azok a regionális szakigazgatási szerveink, rehabilitációs szakigazgatási szervek, amik eddig nem léteztek, innentől kezdve a cégeken különböző településeken és megyékben, keresztül tudják felvenni az embereket. Tehát ezért hangsúlyoztam azt, hogy az az egykapus ügyintézés, ami eddig nem volt, az pont ezért volt kitalálva, hogy ilyen esetekben, ha valaki járt egyszer egy rehabilitációs szakigazgatási szervnél, akkor utána az a rehabilitációs szakigazgatási szerv tud róla, és adott esetben ő fogja vagy ő tudja kiközvetíteni a munkavállalók felé. Tehát pontosan ezt az utat, ezt a csatornát szeretnénk volna lezárni, hogy ne legyen elveszett ember a rendszerben, és tudjuk, hogy mi történik vele a későbbiekben.

A bértámogatás mértékének a változása: én azt gondolom, hogy az Állami Számvevőszék anyagában is azért ez megjelenik, a mostani rendszerrel ez nehezen összehasonlítható. Tehát a korábbi rendszerben működött bértámogatás, működött költségtámogatás, működött költségkompenzációs támogatás, különböző összegekkel mindenki különböző jogosultságokkal vett részt a rendszerben. A mostani rendszernek pontosan az a célja, hogy egységes legyen. Az egységes rendszerrel nyilvánvalóan az következik be, hogy van, aki arányaiban kevesebbet kap adott esetben, mint kapott korábban, de olyan is lehet, aki többet kap, mint kapott korábban. De az biztos, hogy átlátható, és az biztos, hogy senki számára nem diszkriminatív a rendszer, illetve az esélyegyenlőség teljes mértékben érvényesül.

És itt van még egy dolog, amiről nem beszéltünk, illetve én nem említettem, ez pedig az, hogy a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásának az elvi lehetősége az EU-ban egy 800-as EK rendelet alapján történik. Az ennek való megfelelést többször kérték korábban, de a korábban hatályos jogszabály nem volt ezzel párhuzamos, illetve az ezzel való megfelelést nem biztosította. Ez nyilván azt a veszélyt is hordozta magában, hogy előbb-utóbb ezzel kapcsolatban történik bármiféle vizsgálat vagy ne adj' isten, kötelezettségszegési eljárás, amiért nem teljesíti ezt a magyar állam. Úgyhogy az átalakításnak nyilván ez is az egyik fontos eleme, hogy innentől kezdve ez a megfelelés rendelkezésre áll, és nincsen ilyen irányú kérdés.

A rehabilitációs hozzájárulással kapcsolatban: a rehabilitációs hozzájárulás a költségvetésben külön soron tervezett bevétel, az ideiben 65 milliárd forintra tervezett bevétellel rendelkezik. A felhasználás viszont nem a rehabilitációs hozzájárulás bevételi során van, hanem egy másik költségvetési sorral, tehát igazából ezzel kapcsolatban annak a direkt felhasználásával kapcsolatban a költségvetési törvény tud bármit mondani. Mi azzal kapcsolatban tudunk, ami itt a dedikált sorok a megváltozott munkaképességűeknek a foglalkoztatására.

A törvény hogy mennyiben tartalmaz szankciókat, az ellenőrzés során tartalmaz. A motivációval kapcsolatban, és akkor itt térnek a 4 órás munkavállalás kérdésére is vissza. A kormányrendelet alapvetően azt tartalmazza, hogy a munkáltatók részére biztosított támogatás az a 6 órás foglalkoztatáshoz van kötve. Erre van egy átmeneti év, a 2013-as, azaz az idei év, amikor még a munkáltatók erre felkészülhetnek, és azért idén még nincs érvényesítve ez a szabály, de jövőre a 6 órás átlagfoglalkoztatáshoz van kötve a támogatás mértéke. Én azt gondolom, és pont ezért raktuk ezt bele, hogy ne 4 órás munkavállalás legyen lehetőség szerint előtérbe helyezve, hanem lehetőség szerint nyilván vannak olyan esetek, amikor valaki 4 óránál többen nem foglalkoztatható, de ha elnök úr kérdését jól értettem, az nyilván arra vonatkozik, akinél lehetne többet foglalkoztatni, de nem foglalkoztatják. A támogatás pont ezért azt motiválná, hogy lehetőleg a 6 óra legyen az az átlag, amihez kötjük.

A másik oldalról pedig, aki nem ilyen támogatott cégnél van foglalkoztatva, ott a rehabilitációs kártya meg nyilván úgy működik, hogy adott esetben minél magasabb óraszámra van valaki bejelentve, illetve minél magasabb a jövedelme, annál több járulékkedvezményt tud érvényesíteni a munkáltató. Tehát ott automatikusan igaz az, hogy a 4 óra helyett, ha 6 órában, 8 órában foglalkoztatja, akkor arányaiban annál nagyobb kedvezményben fog részesülni.

A motivációs programokkal és érzékenyítő programokkal kapcsolatban valóban van egy olyan szándék, hogy ebben a civil szervezetek is segítsenek, merthogy vannak ilyen működő példák már Magyarországon. Az biztos, hogy ma még nem országos lefedettségű, és pont azért szeretnénk, hogy ezek lehetőség szerint országos lefedettséggel is működjenek, és ezek kiegészítsék a korábban említett rehabilitációs szakigazgatási szervezetek a munkáját és tevékenységét. Ezeket a tevékenységeket a tavalyi év végén elindult egyik TÁMOP-os fejlesztésben, új Széchenyi-terves fejlesztésben szeretnénk véghezvinni, úgyhogy ezeknek a kialakítása és felállítása az idén kezdődik meg, és bízunk benne, hogy azért év végén, vagy ha legközelebb találkozunk, akkor ennek az eredményeiről is be tudunk számolni.

A minősítésekkel kapcsolatban, hogy a százalékokra figyelni kell. A százalékokra valóban fontos, hogy figyeljünk, és azért ennek kapcsán sokszor el szoktuk mondani, hogy az a rendelet, ami szabályozza alapvetően a minősítéseket, a komplex minősítéseket, az egy nagyon-nagyon hosszú, és nagyon mélyen kimunkált, minden orvos, szakértő bevonásával, minden orvoskollégium bevonásával történt rendeletmegalkotás volt. Nyilván ez az egyik jogszabály-alkotási része.

A másik része pedig, hogy akikkel találkozunk a fogyatékosággal élő embertársaink, ott azok az orvosok ugyanúgy és egységesen alkalmazzák ezeket a jogszabályokat. Nyilván ennek kapcsán van meg az a képzési és továbbképzési kötelezettség, aminek eleget kell tenni.

A Vakok Állami Intézetének bővítése kapcsán: a Vakok Állami Intézetének a bővítése egyrészt a most meglévő intézetnek a kihasználtságából adódik, mármint hogy a túlzott kihasználtságából, másrészt ennek az intézetnek az állagából, amit viszont most már sikerül hála istennek felújítani.

És még egy fontos szerepe van, hogy a Vakok Állami Intézetének új telephelye létrejöttével nyilván nemcsak bővítésről van szó, hanem szolgáltatásfejlesztésről is. Tehát korábban létrejött Magyarországon 7 darab látásrehabilitációs centrum, aminek az országos kiterjesztését, hogy ez mindenhol meglegyen, ezt szintén biztosítani szeretnénk, hogy a megyei lábak mindenhol meglegyenek ezzel kapcsolatban, és ennek legyen egy olyan központi módszertana és egy olyan központi helye, ami valóban el tudja látni, ahonnan el lehet látni minden megyében a látásrehabilitáció működtetését.

És itt még egy dolgot érdemes talán megemlíteni, hogy ezeknél a fejlesztéseknél vannak olyan létrehozható plusz fejlesztések, amit mondjuk itt a budapesti székhelyen egyszerűen nincs mód kialakítani, legyen az bármilyen tanösvény vagy bármilyen tangazdaság, amivel kapcsolatban azt gondolom, hogy ott plusz szolgáltatást lehet létrehozni.

A Fot. definíciókkal kapcsolatban: a Fot. definíciókkal kapcsolatban az Alaptörvény kapcsán felmerült a rokkantság és a fogyatékos fogalmának a használata, és nyilván miután itt egyes ellátások ehhez a szóhoz, a rokkantsághoz kötöttek, illetve egyes szolgáltatások, ezért ez nem jó, és ezért nem is lesz módosítva. Az ENSZ egyezmény alapvetően azért eléggé keretegyezmény, ami kézzelfogható szabályokat ritkán, sokkal inkább puha és nagyon tág határokat alkalmaz. Pont ez az a nehézség, és pont ez az a válaszvonal, amit jól kell eltalálni majd a felülvizsgálat kapcsán. Nyilvánvalóan egy törvényalkotásnál arra kell figyelni, hogy ez kellően definitív legyen, és abból a kötelezettségek és jogok egyértelműen eredeztethetőek legyenek. Ezt kell azzal párhuzamosan tenni, hogy az ENSZ egyezmény pedig általában kellő felülnézetből csak kereteket, és nem konkrét szabályokat ad meg ezen a területen. Ezért mondtam, hogy ezzel még van dolgunk, és ebben majd számítunk még azoknak a segítségére, akik eddig segítettek ezt a munkát, de tavasszal szeretnénk egy módosítást ezzel kapcsolatban kezdeményezni.

Hirt Ferenc képviselő úrnak azon véleményével, hogy itt a fejekben kell elsősorban akadálymentesíteni, ezzel messzemenőig egyetértünk, illetve mi mindennap, azt gondolom, hogy ezt tapasztaljuk, meg azt, hogyha ezen sikerül változtatni, és ezért kezdtem az egész beszámolót a tudatformálással, mert azt gondolom, hogy nagyon sok helyen ez jelenti igazából az áttörést. Mint ahogy egyébként ezt tapasztaljuk is akár a költségvetési tárgyalásnál mondjuk év végén a civilek vagy fogyatékos ügyben tevékenykedő civilek, fenntartók esetében elért eredmények kapcsán, hogy ez mind államigazgatási szinten, mind társadalmi szinten működik.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen a tartalmas információkat, a válaszokat, és bízom abban, hogy sikerül folytatni ezt az irányt, eredményes lesz, előremutató lesz. Bízom benne, hogy félévben belül újra tudunk találkozni, és újabb fejlődésekről tud majd beszámolni.

Köszönjük szépen, köszönjük, hogy eljött ide hozzánk. Ez volt az első napirendi pont, ezt most lezárom. Köszönjük.

Konzultáció a televíziós műsorok akadálymentesítéséről és a fogyatékosokról szóló műsorokról

Folytatjuk a második napirendi ponttal, aminek a neve a televíziós akadálymentesítés lenne, illetve a fogyatékosokról szóló műsorok. Szeretném megkérni, hogy a tévécsatornák meghívott képviselői üljenek az asztalhoz.

Tisztelettel köszöntöm a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság képviselőjét, Kerekes Sugárka főosztályvezető asszonyt és Jó Balázst, a főosztályvezető-helyettes urat. Továbbá az MTVA képviselőjében Szabó Eszter irodavezető asszonyt és munkatársát, Sós Lajos urat. A TV2 képviselőjében Péntek Zoltán jogi irodavezető urat és Ferenczi Mónikát, a TV2 jogi képviselőjét, tanácsadóját, a feliratozási projekt felelős munkatársát. Meghívtunk az RTL Klubból is képviselőt, de nem jelentkeztek sajnós.

Köszönöm szépen. Az lenne a javaslatom, hogy kezdjük a Nemzeti Média Hatósággal, foglalja össze a tapasztalatokat, a tevékenységével kapcsolatos, a műsorok akadálymentesítéssel kapcsolatos információkat, és utána átadom a szót a többi csatorna képviselőjének is. Köszönöm.

Kerekes Sugárka hozzászólása

KEREKES SUGÁRKA (Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság): Köszönöm szépen. Kerekes Sugárka vagyok a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóságtól. Igazából a hatóság területe egyetlenegy kérdésben kapcsolódik a fogyatékosok érdekének védelmével, ez a műsorszámok feliratozása.

A műsorszámok feliratozására vonatkozó kötelezettség már az Rttv.-ben is szerepelt 2002 óta, és fokozatosan fejlődött tovább ez a törvényszöveg, az új médiatörvénybe szinte változtatás nélkül került be, de tavaly nyáron került sor egy nagyobb lélegzetvételű módosításra, ahol a SINOSZ-szal szoros együttműködésben újragondoltuk a törvényszöveget, és ezáltal egy picit, illetve mondhatni jelentősen kibővült azoknak a műsorszámoknak a köre, amiket feliratozni kell.

Így bekerültek például a politikai reklámok, érdekes módon a politikai tájékoztató műsorok mellett a reklámok is nagy érdeklődést váltottak ki. Közlekedési hírek, sporthírek, időjárásjelentés is bekerült ebbe a körbe, illetőleg a játékok és a közszolgálati célokat szolgáló műsorszámok is. Tehát hogy ezeket mind feliratozni kell, illetve pontosabban szólva egy részét teljes terjedelemben, más részét pedig meghatározott időtartamon keresztül. Ez 2013. évben napi 8 óra.

Ami még változott a törvényszövegben tavaly nyáron, hogy a SINOSZ jelezte felénk, hogy rendszeres problémát okoz a hallássérültek számára, hogyha egy sorozatot elkezd feliratozni a televízió, sokszor abbahagyja mondjuk a sorozat 10. epizódjánál. Tehát hogy teljes egészében nem tudják végigkövetni a sorozatokat, ezért a törvényben ez is benne van, hogy a műsorszámok, amennyiben egymással dramaturgiaiailag összekapcsolódnak, akkor a teljes sorozatot jelnyelvi tolmácsolással, vagy pedig feliratozással kell ellátni. Továbbá a műsorterjesztőkre is kötelezettséget hárít az új törvény. A feliratokat, amennyiben vannak ilyenek, köteles továbbítani a műsorterjesztő is.

Tehát hogy ezek a főbb változások, és az ellenőrzésről pedig kollégám fog beszámolni pár szóban.

Jó Balázs hozzászólása

JÓ BALÁZS (Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság): Köszönöm szépen a szót. A televíziók feliratozással kapcsolatos, tehát a hallási fogyatékkal élők médiabefogadását segítő feliratozással kapcsolatos kötelezettségeit az NMH 2011 ősze óta figyeli. A módszertant, illetve a projektet a SINOSZ-szal, tehát a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségével szoros együttműködésben alakítottuk ki. Az említett szervezet mind a módszertanban, mind a munkatársak kiválasztásában részt vett. Az adatfelvételt siketek végzik, egy klasszikus távmunkában dolgoznak. Létrehoztunk számukra egy online felületet, ftp szerveren keresztül letöltik a felvételeket, ezeket az online adatrögzítő program segítségével elemzik, és így kerülnek az eredmények a rendszerünkbe, illetve ellenőrzésre majd a későbbiekben, és ebből születnek azok a jelentések, amiket havi rendszerességgel továbbítunk a Médiafelügyeleti Főosztály számára, és ezt követően kerül a Médiatanács elé esetlegesen szankcionálásra az ügy.

A következőkben a 2012-es eredményeket szeretném ismertetni. Az érintett médiaszolgáltatói kör, az országos kereskedelmi televíziók, akik jelentős befolyású erővel rendelkeznek, tehát a közönségük aránya meghaladja a 15 százalékot, illetve a közszolgálati csatornák. Összesen 6 médium műsorát ellenőrizzük a következő módon: a közszolgálati médiumoknak minden csatornáján 4 napot ellenőrizzük le egy hónapban, a kereskedelmi médiumoknál ugyanez az időtartam 3 napot ölel fel. A hét munkatárs számára osztjuk ki ezeket a felvételeket, és ők ellenőrzik a műsorokat.

Az eredmények optimizmusra adnak okot. A vizsgált csatornák az említett időszakban egyre normakövetőbbé váltak, 2012 utolsó negyedévében már alig tártunk fel hiányosságokat. A múlt évi vizsgálat során több mint 260 napot elemeztünk le, a teljes műsoridőt lefedte a vizsgálat, és mindössze 37 nap esetében találtunk valamifajta kifogásolható elemet. A leginkább normakövetőnek a Duna TV számított, a legtöbb problémát az RTL Klub műsoraiban tártuk fel.

A segédlet többnyire feliratot jelent, a teletexten keresztül teszik hozzáférhetővé a médiumok a fogyatékkal élők számára a műsorok átíratát. Tehát ez 98 százalékban teletextet jelentett. 2012-ben, mindössze 2 százalék volt az a műsoridő, amit jeltolmács segítségével tettek elérhetővé.

A feliratozott műsorok száma is nőtt a 2011-hez képest néhány százalékkal, ugyanakkor a legnagyobb eredménynek az mutatkozik, hogy a vizsgált médiumok már 2012-ben 2013-nak megfeleltek. A kötelezően feliratozott műsorokon kívüli kvóta 6 óra volt 2012-ben, de a közszolgálati médiumok jóval e fölött teljesítettek, tehát 8 óra környékén volt a feliratozott műsorórák átlaga. A TV2 szintén túlszárnyalta ezt az időtartamot, egyedül az RTL Klub volt a 2013-as 8 órás műsoridő alatt mindössze félórával.

A legtöbb problémát a kötelezően feliratozandó műsorokkal kapcsolatban észleltük. Itt a hírműsorok feliratozása problémát jelentett a reggeli, illetve a késő esti órákban a médiumoknak, illetve állandó probléma a magazinműsorok, tájékoztató magazinműsorok feliratozása. Itt a gond arra vezethető vissza főként, hogy ezek élő műsorok, tehát a médiumoknak igen komoly problémát jelent ezeknek az élő programoknak a segédlettel történő ellátása.

A figyelmeztető táblák: tehát minden feliratozott műsor előtt fel kell hívni a befogadók figyelmét arra, hogy felirattal is elérhető a program. Itt is mutatkoztak hiányosságok, de ezek elég véletlenszerűek voltak, és igazából az összes médium elég jól teljesít ezen a területen.

A műsorkínálat a törvényt módosítás hatására színesedett, most már nemcsak sorozatokat és filmeket tesznek elérhetővé a médiumok. A legszélesebb műsorkínálattal egyébként a közszolgálati médiumok rendelkeznek, ennél valamivel szűkebb palettán mozog a kereskedelmi televíziók programkínálata, de ott is valamivel szélesedett az a műsorkör, amit felirattal látnak el.

Ennyit szerettem volna mondani, ezek voltak a legfontosabb eredményeink a 2012-es évre vonatkozóan.

ELNÖK: Köszönöm szépen a tájékoztatást, most átadnám a szót a tévécsatornák képviselőinek. Hogyha jól tudom, Szabó Eszter igazgató asszony prezentációval készült. Akkor tessék, átadom a szót önnek.

Szabó Eszter hozzászólása

SZABÓ ESZTER (Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap Rádiós Koordinációs Iroda): Köszönöm, elnök úr, az MTVA képviseletében vagyok, és szeretném a bizottságot és elnök urat is tájékoztatni a 2012. évben a hallássérültek akadálymentesítésével kapcsolatos tevékenység főbb vonalairól. Már az elején nem csinállok titkot belőle, hogy szeretném önökkel megosztani gondjainkat is, amelyek nemcsak a törvény precíz betartásával kapcsolatban vetődnek fel, hanem a szándékaink megvalósítását is akadályozzák bizonyos esetekben. Ebben a segítségüket szeretném kérni.

Igazából az NMHH fősztályvezető asszonya és fősztályvezető-helyettes úr által elmondottakat folytatnám csak, illetve az MTVA-ra a közszolgálati csatornákra vonatkozó konkrétumokkal szolgálnék.

A prezentáció részemről nagyképű megfogalmazás lenne, igazából, ha sikerül kapcsolatot létesítenem a lappal, két táblázatot szeretnék a bizottságnak megmutatni. Igazából érzékeltetve azt, amire az NMHH tisztelt képviselői is céloztak, hogy a legnagyobb kínálattal, műsorkínálattal, és egyben a legnagyobb kötelezettséggel rendelkező médium a közszolgálati médium 4 csatornája. Ezt műsorokon keresztül szeretném bemutatni, talán így érzékletesebb az, hogy a mostani, 2013-ra érvényes 8 órás kvóta és az egyéb kvótán felüli műsorok akadálymentesítési kötelezettsége igazából mit jelent. Ha megengedik, megpróbálnám akkor a kapcsolatot. *(Kivetítőt használ előadásához.)*

Közben azért annyit elmondanék, alátámasztva szintén az NMHH statisztikáját, hogy 2010. év végén, 2011-ben indult meg a közmédium csatornáinak gyártási összevonása. Tehát igazából a 2011 volt az MTVA számára az a fordulópont, amikor a négy csatornát akadálymentesítés szempontjából is egységesíteni kívántuk. Addig, 2011 első félévéig a törvényi előírásoknak a Duna csatorna nagyjából, az MTV 1 *(Elnök: Bocsnat, elnézést, a mikrofonba legyen kedves. Köszönöm.)* Igen. Tehát a törvényi előírásoknak a Duna TV nagyjából, ott is csak az óraszám, mert a kvótaelőírásoknak az MTV körülbelül 50

százalékban felelt meg. Ez volt az az origó, ahonnan a közmédia csatornái indultak a kvótás és az egyéb műsor-akadálymentesítésekkel kapcsolatban.

Örömmel mondom, hogy 2012 év végét már úgy zártuk, hogy összességében és átlagban a 8 órás, illetve 6 órás kvótát körülbelül 20-30 százalékkal teljesítettük túl összességében. Ebből kivételt képezett az az időszak, amely a sportesemények miatt a nyár folyamán, a futball EB és az olimpia kapcsán oly sok élő közvetítés, sportműsor volt, hogy egyszerűen nem állt rendelkezésünkre annyi műsor, amit feliratozni tudtunk volna.

A 2013-at is úgy nyitottuk már, hogy a 8 órás kvótát, legalább is szándékaink szerint, túlteljesítjük. Az egész work flow-t, tehát a feliratozásnak a work flow-ját úgy állítottuk össze, hogy már a 2015-ös törvényi előírásokat céloztuk meg, és onnan számolunk vissza. (*Vágó Sebestyén távozik.*) Tehát mi szeretnénk, legalább is a kvóta szempontjából már, tehát 2015-re el kell érniünk gyakorlatilag a teljes műsor akadálymentesítését, tehát szeretnénk már felkészülni és 2014, 2015 elejére ezt teljesíteni. Ez mindazoknál a műsoroknál, és gondolom, hogy a társ tévécsatornák csak meg fognak tudni erősíteni, ahol nem élő műsorokról van szó, ez igazán erőforrás kérdése csak és munkaszervezés kérdése. Itt gondolom, sem technológiai, sem egyéb problémákat ez nem vet fel, mint ahogy mi is és a kollégáink is jó példák erre.

Ahol az igazi problémát látjuk, és ezért szeretném az alkalmat megragadni, hogy a tisztelt albizottság figyelmét felhívjam már a 2015-re, amikor ez aztán igazán nagyon komoly problémát fog okozni, azok az élő műsorok, az élő műsorok, amelyek a közmédia esetében lényegesen nagyobbak.

Ha megengedik, szemléltetném. Tehát a kvóta, a 8 órás kvóta betartása hogyan érintette a közmédium meghatározott csatornáit február hónapban. Tehát egy hónapot ragadtunk ki, napokra bontottuk, megjelöltük azt, hogy mennyi az előírás, az a 480 perc a mi esetünkben, az M1 esetében. És kétfajta, hogy is mondjam, időintervallumot vettünk figyelembe, és ezt szívesen megosztanám az NMHH-val is mint megfigyelési szempontot.

A törvény a 6-24 órát írja elő, mi magunk a 0-24 órát is nyilvántartjuk. Lehet látni, hogy nem lényeges, de bizonyos eltérések vannak a kettő között. Tehát mivel a mi csatornáink rendszeren, különösen a Duna TV és Duna World belecsúsznak a hajnali műsorszolgáltatásba is, így nem mindegy az, hogy 6-24 óráig van a vizsgált időszak, vagy pedig 0-24 óráig. Erre csak szeretném nem is a hatóság figyelmét felhívni, hiszen a hatóság törvényi végrehajtó és törvényalkalmazó, hanem inkább a tisztelt albizottság figyelmét arra, hogy ez a későbbiekben, ahogy a műsorszórás ideje bővül, legalább is a jelentős befolyással rendelkező médiumok esetében, márpedig ez várható, így megfontolandó, hogy a 0-24 órát kellene figyelembe venni. Jelzem, ez számunkra nagyobb kötelezettséget jelent, mondhatnám azt is, hogy magunk ellen beszélek. De megoldaná azt a problémát például, hogyha egy műsor 22:30-kor kezdődik, akkor az végül is hogy veendő figyelembe a vizsgálatnál. Tehát 24 órakor lezárjuk a vizsgálatot, és akkor onnantól kezdve nem nézzük. Akkor már a fele műsort nem is kellene feliratozni? Ez inkább mondom, csak megközelítés kérdése, nem annyira lényeges szempont, de mondjuk ahhoz, hogy egy törvény kerek és élethez közeli legyen, megfontolásra javasoljuk.

Ha megnézik a műsorokat, az körülbelül 10, 12, 15, egyes napokon talán még 20 műsort is jelent, és ha picit lejjebb tudok menni, akkor azt lehet látni, hogy a 480-hoz képest 680, 630, majd fogunk látni egy 550-eset is, de minden esetben, 570, bocsássanak meg, percet teljesítünk.

Ha megnézzük a műsorokat, a törvény igazából film, ha egyformán értelmezzük az NMHH-val... (*Jó Balázs: Nem tudom, mennyiben tudok megszólalni most, vagy most válaszoljunk ezekre a kérdésekre, vagy később?.*) Nekem így is jó, beszélgetés szempontból is.

ELNÖK: Egy pillanat, szeretném kérni, hogy várjuk meg a beszámolót, és majd utána adom meg a szót, tehát ne beszélgetés legyen, hanem ön után.

SZABÓ ESZTER (Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap Rádiós Koordinációs Iroda): Igen, elnök úr. Tehát a műsorcímekből lehet látni, hogy ezek egy része sorozat. Itt nem igyekszünk, hanem talán most már sikerült is maximálisan figyelembe venni

a SINOSZ-nak és az NMHH-nak is azt a korábbi megállapítását, hogy különösen figyeljenek a műsorszolgáltatók arra, hogyha egy sorozatot elkezdnek feliratozni vagy akadálymentesíteni, akkor az konzekvensen menjen végig a teljes sorozat alatt, merthogy igazán ez nem okoz akkora érdeksérelmet. Erre különösen figyelünk egyébként tavaly óta mi magunk is. Tehát ezek voltak a már elkészült és kvázi felvételtől vagy már rögzített műsorok.

És akkor mutatnék egy másik kimutatást, amely az élő műsorokra vonatkozik a közmédia esetében. Tehát hogyha a táblázatot megnézzük, itt kezdjük felsorolni, mindjárt megnézzük az oszlopokat, amelyeket próbáltunk értelmezni, tehát a műsormegjelölések, az adás azonosítása melyik csatornán, milyen perckötelezettséget jelent. Akkor itt jelöltük, hogy élő, csúsztatott élő vagy álélő, a feliratozás vagy jeltolmácsolás jelölését.

És az utolsó oszlop az inkább már egy ilyen belső, nagyon szakmai megjegyzés csak, hogy úgy egyébként valamilyen módon előállítható-e időben a feliratozásra kész szöveg.

Az élőadásoknál praktikusán vagy logikailag két megoldás mutatkozik. Az egyik a feliratozás, a másik a jelelés. A feliratozás kapcsán körülbelül másfél éve végzünk nagyon komoly kísérleteket és kutatásokat arra, hogy milyen technológiát lehetne alkalmazni. Vizsgáljuk a nemzetközi gyakorlatot is, és itt gondolom, ebben a teremben ez nem jelent újdonságot, a sokat-sokat hivatkozott hangfelismerő rendszereket vizsgáltuk.

Ilyen gyakorlatot napi szinten a BBC a parlamenti közvetítésénél alkalmaz. Meg kell jegyeznünk azonban, hogy nemcsak az angol és magyar nyelv közötti nagyon lényeges különbség, amely már csak az ékezetek jelölésében is megnyilvánul, meg nem is beszélve a nyelvtani struktúra eltéréséről, de azt kell mondanunk, hogy a BBC-nek rendkívül hanyag ez a fajta alkalmazása. Tehát magyarul hibás, félreértelmezhető, láthatóan egy feladat, ahogy már ebben a teremben elhangzott ez a terminológia, kipipálásáról van szó. A magyar nyelv esetében nem is beszélve az egyéb sajátosságokról, ezt a fajta kvázi slendrián alkalmazást mi semmiképpen nem tartjuk járható útnak.

Ezzel együtt tovább folytatunk cégekkel kísérleteket, és fejlesztéseket. Igyekszünk, hogy létezhet-e olyan megoldás, amely azonnal adásba, tehát publikálásra kész feliratozást tesz lehetővé. Ez azért lenne lényeges, mert ebben az esetben a teletext forma valamilyen módon alkalmazható, és így nem vetődik fel az a B variáció vagy C variáció, egyébként erre is van példa, jelzem, Svájcban, hogy külön csatorna áll rendelkezésre az akadálymentesítésére. Gyakorlatilag a csatornákat le lehetne kettőzni, van egy A csatorna, amely jelelésmentes vagy klasszikus és feliratmentes, és van egy B csatorna, amely például élőműsorokat jelel, a többit pedig feliratozza. Ebben a pillanatban gyors megoldásként, az anyagi lehetőségeket is figyelembe véve nem látjuk ezt gyorsan üdvözítő megoldásnak.

A másik megoldás a jelelés, illetve azoknak az élőadások számának a csökkentése, amely nem érinti például a hírműsorokat. Tehát ez lehet még megoldás, hiszen abban az esetben, ha rögzített műsorokról van szó, ahogy ezt már említettem, technikailag, technológiailag lényegesen egyszerűbb a helyzet.

Mi ötvözni szeretnénk vagy szándékozunk mindegyik megoldást. Egyrészt vizsgáljuk a lehetőségét annak, hogy bizonyos műsorokat rögzítsünk úgy az adásba kerülés előtt, hogy még mód legyen arra, hogy feliratozzuk, tehát megfelelő idő álljon rendelkezésre. Hangsúlyozom megint, ez csak olyan produkciók esetében jöhet szóba, amely nem érinti az információáramlást, a hírfrissességet, gyorsaságot, sebességet, tehát magyarul semmifajta hátrányt nem szenvednek sem a hallók, sem a nem halló nézőink.

Tovább folytatjuk azt a technológiai vizsgálatot, amely a jelfelismerő rendszerekre vonatkozik. Azért kellő óvatossággal kezeljük ezt a kérdést, de nem adjuk fel ennek a lehetőségét, és vizsgáljuk azokat a technológiai lehetőségeket, és akkor itt nem akarok belemélyedni egyébként ennek a műszaki feltételrendszerébe, de stúdiókra, kamerákra, helységekre, egyéb másokra kell gondolnunk. Azért ennek komoly anyagi vonzata is van, amely az egyes műsorok, élőműsorok jelelésére vonatkozik. Itt azért meg kell jegyeznünk, hogy kell egy egészséges kompromisszumot találnunk a halló és sérülten halló nézőink érdekei között, hiszen a vizuális élmény, amely azért a televíziózásnak – bízunk benne – még a jövőben is az egyik legfontosabb sajátja lesz, nem szabad, hogy jelentősen sérüljön attól, hogy jelelés megjelenítést alkalmazunk.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Azt javaslom, hogyha van kérdés a médiahatóság felé, akkor azt a TV2 beszámolójával együtt vagy után tegyék meg. Akkor most átadom a szót Juhász Árpád úrnak.

Dr. Juhász Árpád hozzászólása

DR. JUHÁSZ ÁRPÁD (TV2): Tisztelettel köszöntök mindenkit, elnök urat. Mi jóval korábban megkezdtük a TV2-ben a feliratozást, mielőtt erre törvény kötelezett volna minket.

Akkoriban a SINOSZ-ban tulajdonképpen egy kísérletezés folyt még Kósa Ádámmal, Tapolczai Gergellyel együtt, hogy egy kereskedelmi televízióban hogyan lehet ezt a funkciót megvalósítani.

Akkoriban pályázatokon keresztül kellett ehhez pénzt szerezni, aztán amikor már a törvény megszületett, akkor ezek a pénzszerzési lehetőségek megszűntek, és a TV2 a saját költségvetéséből finanszírozza a feliratozást. Nem árulok el üzleti titkot azzal, hogy ez jelenleg 60 millió forintot jelent évente a TV2-nek a költségéből.

Kezdjük ott, hogy minden hírműsört feliratoznunk kell. Ez nálunk azt jelenti, hogy reggel 6:25 és 6:50 között, majd rövidebb összefoglalókban fél nyolckor, nyolckor, fél kilenckor feliratozzuk a Tények reggeli adásait. Feliratozzuk a délután 2 és 3 közötti Tények adást. Már most mondom, hogy épp azért, mivel ebben nekem is ott kell lennem, nekem legkésőbb háromnegyed egykor el kéne innen indulnom. Ezért előre elnézést kérek, és egyúttal kimentem dr. Péntek Zoltánt, a Jogi Osztály vezetőjét és dr. Ferenczi Mónikát, akiknek szintén el kellett menni más tárgyalások miatt.

Tehát feliratozzuk a kora délutáni hírműsorunkat, majd a fél hétkor kezdődő Tények című hírműsört, amelyik a fő hírműsora a TV2-nek, és ez a pikantéria benne, feliratozzuk az éjszaka változó időpontban sugárzott éjszakai hírműsört, az éjszakai Tényeket, amelyik nem tartozik bele a 0-24 órás periódusba. Tulajdonképpen ennek a jogi értelmezése mindig számunkra egy kicsit zavaros volt, hogy mindig minden hírműsört feliratozni, de ugyanakkor ami 0 és 24 órán kívül esik, egy ilyen skizoid helyzetet jelentett ennek a mérlegelése. De mindenesetre ezt is feliratozzuk.

Tavalyi évben ezen kívül, mert ez össztartamában körülbelül kétórányit jelent, ezen kívül hat órát feliratoztunk. Régi médiatörvényben még javarészt a filmalkotás kategóriába tartozó, önálló filmeket vagy filmsorozatokot, és minket egy korábbi szerződés arra kötelez, hogy egy Angliában működő Broadcast Text nevű céggel csináltassuk ezeket. Kizárólagos szerződésünk van vele 2015-ig. Profik, jól dolgoznak, tehát hibaforrás általában az ő munkájukban nem tapasztalható.

A gondok tulajdonképpen olyan apróságokon buktak ki, amiket mi magunk nem vettünk észre, de éppen a siketek és nagyothallók rendkívül szigorú monitorizálása felhívta a figyelmet, hogy voltak például olyan másfél perces időjárásjelentések tavaly, amelyek nem tartoztak bele a hírcsokorba, mert szponzorált blokkok voltak, és ezeket nem lehet a hírműsorok keretében egyetlenegy ID-val elintézni. Úgyhogy ezeket akkor nem vettük észre, mióta a médiahatóság erre a hiányosságra figyelmeztetett, azóta ezt is külön feliratozzuk.

A legtöbb probléma tulajdonképpen idén decemberben jelentkezett azzal, hogy a Voice nevű műsorunk megjelenésével nem volt elegendő olyan kategóriánk, filmalkotás vagy egyéb olyan műsor, amelyik most az új médiatörvény-változat szerint feliratozható lett volna, amelyekkel mi ki tudtuk volna tölteni ezt a kötelező hat órát. A Voice egy gumihosszúságú, sokórás műsor volt, és mi el se tudtuk képzelni, hogy ezt feliratozni lehet. Nemrégiben volt a médiahatóságnak a SINOSZ-szal közös sajtótájékoztatója az Ostrom utcában. Kérdeztem Kósa Ádámot, hogy ő például a Voice-szal kapcsolatban el tudná képzelni, hogy azt feliratozzuk? Mert ráadásul ez egy olyan műsor, ahol legalább is a műsor első szakaszában háttal ülnek a versenyzők, tehát még arcot se lát a néző, csak hangot hall, javarészt ráadásul angol szövegeket. Mit tudunk mi televíziósok ezzel kezdeni? És az Ádám azt mondta, hogy szerinte ki kell írni az angol szöveget, és ez legyen ugyanolyan kategória, mert jövőre nem kerülhetjük el, hogy ezeket a típusú dolgokat, zenei műsorokat is megpróbáljuk, és hát nagy bajban leszünk vele, hogy ez fizikailag hogyan valósítható meg.

Úgyhogy a Voice miatt nekünk hiányunk lesz decemberben és most januárban is van már, mert a Voice átnyúlott januárra.

Amit még egyébként eddig a médiahatóság észrevételezett, és amelyeket mi magunk is vizsgálunk rendszeresen, ez az, hogy visszatérően, nem nagy százalékban jelentkezik apró elcsúszások, amikor egy-két, esetenként öt másodperces szöveg-elcsúszás, feliratok elcsúszása következik be a füllel hallott szöveghez képest. Ezeknek egy része a mi vizsgálataink szerint nem nálunk keletkezik, hanem a szolgáltatóknál, ezen mi nem tudunk segíteni. Egy része olyan, amit a mi szoftverjeink eddig valahogy nem tudtak kiküszöbölni. Állandóan újítjuk a szoftvereinket, mindig próbáljuk követni a fejlődést, ezek a hibák az utóbbi időben minimálisra szűkültek. Például tegnap este is befutott, hogy egy szegmensben öt másodperces csúszás volt. Úgy érzem, hogy a hírműsoraink esetében mi 99 százalékosan teljesítettük az elvárásokat, amit a törvény ez ügyben elvár tőlünk. Az egyéb műsorok esetében a jelentős hiátusok, hiányok csak tavaly év végén jelentkeztek és nyúltak át az év elejére.

El kell mondanom, hogy én, aki most már 10 év óta foglalkozom így a feliratozási kérdésekkel a TV2-ben, nem látok biztos megoldásokat a jövőt illetően. Tehát hogyha nekünk jövőre mondjuk 10 órányit kell naponta feliratozni, akkor az elkerülhetetlen, hogy a TV2-nek mondjuk az élő reggeli műsorát, a Mokka-t, amelyik most már mindennel együtt 2,5 órás időtartamú élő műsor, ezt hogyan leszünk képesek a siketek és nagyothallók számára élvezhetővé tenni. Ezek sokszereplős, zenei betétekkel tagolt műsorelemek. Mi is bekértünk és vizsgáltunk hangfelismerő módszereket. Ezeknek, amiket eddig mi láttunk, alapvető kritériuma volt, hogy egy bizonyos hangra, valakinek a hangjára vagy néhány személy hangjára vannak beállítva. Tehát arra nem alkalmasak, hogy közvetlenül, mondjuk, egy sokszereplős beszélgetést, amiben női és férfihangok vannak, ezt automatikusan megírják. Tehát itt egy elég komplikált folyamat van, hogy kvázi mint egy szinkrontolmácsnak, egy személynek, akinek a hangját a gép ismeri, kell tulajdonképpen egy öt-, hatszereplős kerekasztal beszélgetés minden szereplőjének a hangján tolmácsolni, ami nyilván spétungokkal jár, óhatatlanul kihagyásokkal és trehányságokkal. Amerikában privát emberként voltam kinn, és mindig izgat, hogy mások hogy csinálják, tulajdonképpen élvezhetetlenné és funkciójában zavarttá vált például olyan amerikai hírműsoroknak a nézése, ahol énszerintem egyszerűen túlzásba vitték a siketek és nagyothallók számára, és egyébként az írott szövegek megjelenítésével magát a képernyőn látható vizuális hatást. Tehát az van, hogy fönt legalább két sorban van egy láthatóan azonnal, ott helyben gépelt szöveg a siketek és nagyothallók számára, amelyik minden alkalommal eltakarja a szereplők és műsorvezetők homlokát, de például bűnügyi műsorokban a körözött személyek arcát a szeménél bezárólag teljesen eltakarja, láthatatlanná teszi. Nyilván abszurd. Amellett alul is két sorban futnak az információk, mint ahogy a mi reggeli műsorainkban is ott vannak az sms-ekre adott válaszok, és az sms-ekben lerövidített kérdések.

Tulajdonképpen eljut a televíziózás egy olyan fázisba, hogy több az olvasott szöveg alul és fölül, mint amit az ember fizikailag egyáltalán követni, megérteni tud, nem beszélve arról, hogy ugyanakkor ami a televíziónak a lényege, hogy az esztétikai, vizuális hatása mindenképpen sérül ezeknek a műsoroknak.

Noch dazu, Amerikában még ezen kívül olyanokat is láttam, hogy hírműsorokban a fenti két sor és alsó két sor feliratozása mellett a bal sarokban még jelelő is volt. Ez már olyan, hogy az ember már egyszerűen nem tudja, hogy a sokfelé mire figyeljen, mit tartson fontosnak. Mindezt azért mondtam el, mert ezekkel a témákkal, bár még az év elején vagyunk, tulajdonképpen most foglalkozunk, hogy mi legyen a jövő. Ebben benne van az is, hogy a teletext az nem trendi, az nem a jövő televíziózási formája. Nyilván a digitalizálásra való áttéréssel ez a forma el fog veszni, fokozatosan eltűnik, jelentőségét veszti, mint ahogy a mi külföldi tulajdonosaink ezt már érzékeltetik évek óta, és a teletext fejlesztéséhez nem járultak hozzá most már körülbelül három éve.

Tehát most is vannak olyan nézőink a siketek és nagyothallók köréből, akik néhány olyan HD-műsorunkat, amelyek digitális formában jutnak el hozzájuk, nézik, és például nem tudják egyénileg otthon sokszor megoldani, ahol zavarja esetenként a túlzottan sok feliratozás, nem tudják kikapcsolni otthon manuálisan a saját képernyőjükön.

Tehát röviden összefoglalva én úgy érzem, hogy amennyire egy kereskedelmi televízió teheti, nagyon tisztességesen próbálunk ebben a dologban helytállni, de például nem tudom, hogy a médiahatóság hogy fog minket büntetni majd azért, hogy a Voice miatt jelentős hiányaink adódtak decemberben meg januárban.

Köszönöm szépen a türelmet, nekem egy 10 perc múlva mindenképpen el kellene mennem, bocsánat.

ELNÖK: Én is nagyon szépen köszönöm ezt a tartalmas beszámolót. Nagyon sok érdekes felvetés és probléma vetődött fel ezzel kapcsolatban. Mielőtt szót adnék képviselőtársaimnak, szeretném megjegyezni, hogy eddig csak az akadálymentesítésről volt szó, ami elsősorban a hallássérülteket érinti. De szeretnék majd, különösen, ha az idő megengedi, egy pár szót hallani a tévécsatornák elképzeléséről, a fogyatékosokról szóló műsorokkal kapcsolatban, mert ez is egy nagyon fontos téma lenne. Most megadnám a szót, a kérdés lehetőségét képviselőtársaimnak, elsőnek Varga Lászlónak.

Bizottsági kérdések, hozzászólások

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm a lehetőséget, és elmondanám, hogy sajnos nekem is át kell majd mennem a plenáris ülésre, mert napirendem következik, úgyhogy nem a téma fontosságának szól majd, hogy el kell mennem, csak néhány dolgot mindenképpen elmondtam volna.

Az egyik az az, hogy nyilván méltányolandó az a küzdelem, amit a televíziótársaságok folytatnak azért, hogy a témát kezeljék, hogy ez a dolog változzon, és egyébként az akadálymentesítés minél hatékonyabb legyen és megtörténjen. Ebben nyilván nagyon sok őszinte áldozatvállalás is van. Persze fejlődni kell, és nyilván a digitális technológia fogja ebben a végső megoldást hozni valóban, azonban én egyet mondanék, és ezt inkább az MTVA-nak mondanám.

Szimpla választópolgári észrevétel, ami eljutott hozzám ebben a tekintetben, hogy a teletextet annyiban nem hanyagolnám el a következő években, amíg a digitális technológia teljesen ki nem növi magát, hogy nyilván fontos ennek is a fejlesztése. És az új rendszerükben a különböző csatornák teletextjei össze lettek vonva vagy egy csomagban vannak kezelve. Ez néha eredményez olyan helyzetet, értelemzavaró, egyéb okok okán, hogy mondjuk egy másik csatornájuk feliratát indítja el valaki az adott műsorra. Vélhetően egyértelműbben meg lehetne ezeket tekinteni, de fordult már elő ilyen, hozzám eljutott egyetlen ilyen észrevétel. Csak annyit kérnék, hogyha még erre szánnak, a fejlesztésére, és nyilván fognak erre erőfeszítéseket tenni, akkor valahogy az egyértelműséget, a különböző csatornák egyben elérhető teletextje kapcsán valahogy fejlesszék. Egy ilyen jelzés eljutott hozzám, csak azért, hogyha már kommunikálunk, akkor legyen ez egy kétoldalú dolog, tehát én is visszajuttatnék egy ilyet.

Egyébiránt természetesen a média helyzete és a médiatörvény kapcsán nagyon sok mindenről beszélhetnénk, ez egy szakbizottság, tehát én most más témát ide nem hoznék. Nyilván az, hogy ebben a tekintetben van egy komoly erőfeszítés és áldozatvállalás egyes személyek tekintetében, ez egy fontos ügy, és támogatandó minden tekintetben.

Köszönöm, és elnézést, hogy el kell mennem, de mondom, a plenáris ülés zajlik és van egy olyan napirend, amihez hozzá kell szólnom. Köszönöm szépen. *(Dr. Varga László távozik.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, és további jó munkát kívánok. Mielőtt megadnám a szót, az érdeklődő szervezetek számára a lehetőséget a kérdésekre, nekem is lenne egy-két észrevételem.

A Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségétől már kétszer, háromszor is kaptam olyan javaslatot, ami az audiovizuális akadálymentesítéssel kapcsolatos. Ez egy nagyon komoly felvetés, és próbáltam beadni módosító javaslatként, de a technikai feltételek hiányában ez nem került elfogadásra. De érdemes ezen is gondolkodni, hogy a Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége lobbizni fog ezért, hogy ne csak látható információk

legyenek a hallássérültek számára, hanem hallható információk is, párhuzamosan narrátor alkalmazásával. Ez csak egy megjegyzés a későbbiekkel kapcsolatban részemről, tehát ne legyen ez egy váratlan téma a későbbiekben, erre lehet számítani.

A médiahatóság felé intézném a kérdésemet, hogy van-e terv és elképzelés a szankcionálásra a későbbiekben, vagy meddig tart ez a figyelmeztetési időszak, meddig tart az úgynevezett türelmi idő. Például az RTL Klub már nem teljesítette az előírásokat, hogy meddig tart ez a türelmi idő.

Nagyon fontos felvetés a televíziózás területén az elsődleges szempont, a vizualitás, hogy ne legyen semmilyen zavaró tényező a képernyőn, felirat, tolmács és egyebek. De felmerül az a kérdés, hogy reklámbeveteli szempontok is vannak. Hogyha sms feliratok mennek, akkor az nem zavar? Tehát hogyha a logók vannak kitéve, az nem zavaró, csak a jelnyelvi tolmács? Ez csak egy felvetés a részemről.

Amit a SINOSZ nagyon régóta hangoztat, az pedig az osztott képernyős megoldás. Ezzel kapcsolatban mi a javaslat, mi az észrevételük? Majd ezt is kérdeznénk, hogy ez mennyire megoldható a jövőben? Tehát hogy ne fedje egymást a kettő, hanem külön osztott képernyővel, igaz, hogy ez kisebb képernyőt jelent, de tiszta vizuális megjelenést biztosít.

Még egy témát szeretnék, ez egy nagyon izgalmas téma. Jövőre lesz a választás. Lesznek napok, amikor rengeteg élőműsor lesz választással kapcsolatban, riportműsorok. Ez egy nagyon érdekes és izgalmas feladat lesz a tévécsatornáknak. A magánvéleményem az, hogy a magyar viszonylatokban, magyar helyzetben per pillanat a legjobb megoldás az élőműsorok akadálymentesítésénél a jelnyelvi tolmács alkalmazása, ott a legkevesebb a hibaszázalék.

Akkor most megadnám a lehetőséget a szervezetek képviselőinek, kérdezem, hogy ki az, aki hozzászólna? *(Jelzésekre:)* Akkor először megadnám a szót Nyíró Zsoltnak a SINOSZ képviselőjének, utána pedig a vakok szövetségének.

Nyíró Zsolt hozzászólása

NYÍRÓ ZSOLT (Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Urak! Tisztelt Megjelentek!

Néhány témában már a képviselő úrral, elnök úrral beszélgettünk, ő is ezt elmondta, nem akarom ezeket ismételni. A SINOSZ észrevételeit és javaslatait szeretném néhány szóban ismertetni.

Most a tolmácsolt műsorokról szeretnék beszélni, mert ezeknek nincs meg a monitoringozása, a feliratozott műsoroknál ez már megoldott, ez nagyon jól működik, és nagyon örvendetes, hogy ez működik, ez rendben van, de a tolmácsolt műsorok számát és a tolmácsolások minőségét sajnos senki nem ellenőrzi, és itt bizony vannak problémák.

A SINOSZ szeretne javaslatot tenni olyan listának az összeállítására, olyan tolmácsok névjegyzékére, akik kompetensek, alkalmasak ilyen szerepek, feladatok az ellátására.

Ennek ellenére nagyon alacsony a fogyatékosokról szóló műsoroknak a száma, ezt nagyon fontos lenne növelni, van az Esély és az Akadálytalanul című műsor, ez borzasztóan kevés. Nagyon jó lenne ezeknek a műsoroknak az időtartamát is növelni.

A SINOSZ nagyon szeretné, hogyha mindennap este a híradónak siketek, maguk siketek lehetnének műsorvezetői egy ötperces összefoglalóban.

A feliratozásokkal kapcsolatban mondanám, hogy valóban nagyon szépen és örvendetesesen növekszik a műsoridő száma. A minőség valóban néha-néha kívánnivalót hagy maga után. Csak hogy egy példát említsek, van, amikor túlzásba viszik, és van, amikor meg kevés a felirat. Túlzásba vivésről egy példát mondanék, hogy nagyon sok a felirat. Vannak olyan jól látható információk, például hogyha valaki odamegy egy ajtóhoz és bekopog az ajtón, ott feliratozzák, hogy kopogott az ajtón. Ez egy teljesen felesleges információ, hát ez jól látható.

A másik: egy példát mondanék, amikor kevés a feliratozás, amikor a nem látható személyek beszélnek. Az én feleségem halló és többször jelzi, hogy most beszélnek, de kihagyták a feliratot, a siketnek mindegy, úgyse fogja észrevenni, a beszélő szereplő nem látható, tehát ezeket jó volna elkerülni és az ilyen eseteket megelőzni.

Én röviden ennyit szerettem volna elmondani, hiszen ismétlésekbe nem szeretnék bocsátkozni, elnök úr ezeket már elmondta. Köszönöm szépen.

ELNÖK: *(Juhász Árpád: Nekem el kell mennem, mert nem lesz feliratozás.)* Akkor Juhász Árpádnak adnám meg a szót.

Dr. Juhász Árpád reagálása az elhangzottakra

DR. JUHÁSZ ÁRPÁD (TV2): Én reagálnék talán röviden elsősorban arra, amit most a SINOSZ képviselője elmondott. Én úgy gondolom egyrészt, hogy elkerülhetetlen, hogy jövőre jeleljünk sok élő műsort, mert nincs más megoldás, tehát sokkal jobbnak tartom a jelelést, mint hogyha ezekkel a szövegfelismerő módszerekkel komplikáljuk a helyzetet. Ez az egyik.

Ezideig a tulajdonosaink, mert ők döntenek ilyen kérdésekben, elzárkóztak a műsoraink jeltolmácsokkal való közvetítésétől, ezt jövőre egyszerűen, úgy gondolom, a törvény miatt nem tehetik meg.

Kettő. A feliratozóink, akik például a hírműsorokat feliratozzák, nagyon intelligens munkatársaink. Óhatatlanul tömöríteni kell a szövegeket, és nagyon kevés ember képes arra, hogy ilyen nagyon rövid időtartamokban úgy tömörítse a szöveget, hogy az a tartalmából, mondanivalójából ne veszítsen, ugyanakkor kiferjén és olvasható legyen a képernyőn. Hála istennek, sikerült nekem olyan munkatársakat kinevelni így az elmúlt évek alatt, akik ezt meg tudják csinálni.

Amire mindenképpen segítségként számolnánk, hogy a SINOSZ valóban adjon egy listát nekünk időben azokról a jeltolmácsokról, akiket mi ki tudnánk próbálni különböző élőműsorokban, és akik majd jövőre tavasszal vagy télen már a reggeli műsorainkban szerepelni tudnának. Egy kereskedelmi televízió nyilván nem lát rettenetes messze előre. Az, hogy bizonyos sorozatokat nem feliratozunk, az nem egyszerűen csak attól lehet, hogy már nem fért bele abba a napi időkeretbe. Nagyon sokszor van, hogy egy sorozatot meg kell szakítanunk, abba kell hagynunk különböző nézettségi okok miatt, mert nem váltak be, egyszerűen le kell venni őket a műsorból. A műsorstruktúra rendkívül gyorsan változik, ami a rádióújságban megjelenik, az körülbelül 60-70 százalékban igaz, mert a rádióújság szövegét nagy előretartással kell leadni, és ugyanakkor pedig egy kereskedelmi televízió érdeke a nézettségre való azonnali reagálás, és ennek megfelelően a műsorstruktúrának a rigid feladása. Ez egyszerűen kényszer.

Ha ez így megfelel, nem tudom, hogy van-e még valami, mert nekem, mondom, éppen azért kell kimennem, mert feliratozzuk most a délutáni Tényeket.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm a válaszát, és idő hiányában sajnos nem tudjuk ezt a beszélgetést folytatni. De szeretném kérni, hogyha lehet, akkor emailben tájékoztasson minket a TV2 terveiről, elképzeléseiről, fogyatékosokról, fogyatékosokkal történő műsorairól.

DR. JUHÁSZ ÁRPÁD (TV2): Igen, hát jogászaink fel voltak erre készülve, én csak a siketek, nagyothallók kérdéskörével foglalkozom, de a műsorigazgatóságon az ebben az ügyben kompetens személyek dolgoznak, akik ezt meg tudják mondani. Annyit általában tudok mondani, hogy mind a hírműsoraink, de főleg a Napló című műsorunk rendszeresen foglalkozik fogyatékosági kérdésekkel, és úgy érzem, hogy rendkívül humánus és sikeres megközelítési módok tapasztalhatók a TV2-nek ezekben a műsoraiban.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm még egyszer, írásban akkor majd még biztos, hogy fogunk tudni egyeztetni, és nagyon szépen köszönöm, hogy részt vett ezen a bizottsági ülésen.

DR. JUHÁSZ ÁRPÁD (TV2): Én is köszönöm szépen, viszontlátásra.

ELNÖK: Megadnám a szót Szakál Melindának, a Magyar Vakok és Gyengénlátók Szövetsége képviselőjének.

Szakál Melinda észrevételei

SZAKÁL MELINDA (Magyar Vakok és Gyengénlátók Szövetsége): Köszönöm szépen, megöl a technika, nem tudtam volna bekapcsolni.

No, tehát akkor pár szót a látássérülteknél felmerült kérdésre. Kár, hogy Juhász úr elment, mert lett volna egy javaslatom élőműsorokkal kapcsolatban. Hiszen tudnivaló az, hogy látássérült emberek, fiatalok általános iskolában úgynevezett pritt írógéppel szinte beszédsebességet írnak hibátlanul, hiszen 6 pont kombinációja a betű. Na most a Brey-billentyűzetet természetesen egy számítógép egy speciális programmal átalakítja, és élőműsornak itt van az írásbeli megjelenítése. Véleményem szerint nem is egy hú de magas összeg, ha esetleg erre éppen jeltolmács nem áll rendelkezésre. Na ez lett volna az egyik javaslatom foglalkoztatással kapcsolatban.

A másik, amire visszatérnék, a narrálás című dolog. Na most, lehet azt mondani, hogy költséges, lehet azt mondani, hogy nehézkes, lehet azt mondani, hogy egy új csatorna kell hozzá. Én nem rögtön azt kértem, és nem rögtön azt szerettem volna, hogy az összes brazil sorozatot narrálják, értelmét nem látnám a dolognak. Viszont felettébb dühítő, amikor bemondja egy bizonyos műsorban a kedves műsorvezető, hogy „akinek hozzászólása van, kérem, hívja a képernyőn látható számot”. Hurrá. Ez az a pont, amikor azt mondtam, hogy oké. Tehát a képen látható szám helyett kellett volna egy telefonszámot mondani.

Továbbmegyek. Amikor a hírműsorokban általában megjelennek a kiírások, xy nyilatkozik névvel, a névhez társul egy hang. Na most, hogyha az ember nem tudja a nevet és a hangot összekötni, egy látássérült ember a бүdös életben nem fogja többet megmondani azt, hogy ki az, aki ebben a témában így vagy úgy, vagy ilyen vagy olyan beállítottsággal nyilatkozik.

Ugyanez vonatkozik az élőműsorok alatt futó sms szövegekre is. Tehát valószínűnek tartom, bár amint a mikrofon használatából kiderült, technikailag nem vagyok egy zseni, de valószínűnek tartom, hogy a tévéműsorok feliratozása, a feliratok kiírása, tehát a név és sms-ek kiírása számítógépes rendszerrel történik. Véleményem szerint óriási előrelépés lenne az is, hogyha ezek a kiírások, tehát egy név, egy sms szöveg egy bizonyos leválasztott csatornán, vagy egy leválasztott oldalon, vagy egy szolgáltatás gomb megnyomásával hallhatóvá válna. Tehát sokkal-sokkal több információ jutna így el a látássérültekhez.

Aztán hogyha az előbb tulajdonképpen filmekről volt szó, és nem narrálást kérek, és nem narrálásról beszélek, de a különböző csatornák videótárai abszolúte nem akadálymentesek. Tehát a videótárat nem is tudják használni. Jelen pillanatban, a rádiótól senki nincs itt, de sajnos a Magyar Rádió hangtár oldala is használhatatlan. Bizonyos műsorszámokra rákeresve lehallgathatóvá válnak, de a csúszka nem működik. Tehát hogyha azt mondja, hogy 8-tól 9-ig szeretném meghallgatni az adást, vagy délután 5-től szeretném, ezt képtelen beállítani. Nem tudja megoldani.

Tehát én tényleg nem azt kértem a leveleimben sem, meg a hozzászólásaimban sem, hogy komplett filmek kerüljenek narrálva leadásra, vagy videón kiadásra, hanem azt, hogy induljunk el egy bizonyos úton, ami jelen pillanatban több információhoz juttatja a látássérülteket, a teljesen vakokat. És amikor ezen az úton már elindultunk, akkor utána megkereshetjük azokat a megoldásokat közösen, esetleg először dvd-film kiadásával, vagy a videótárak narrálásával, ami még élvezhetőbbé teszi a televíziózást is a látássérültek számára.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Nagyon fontos kérdéseket érintett. Szeretném kérni, hogy a vak munkatársak általi feliratozással kapcsolatos részleteket, a technikai javaslatokat, terveket írásban küldje el nekem, és felülvizsgáljuk, hogy hogyan lehetne előrelépést tenni az ügyben.

Most azt javaslom, hogy az MTVA képviselőjében Szabó Eszter igazgató asszony, és a végén a médiahatósággal lezárnánk a kört. Köszönöm.

Szabó Eszter reagálásai

SZABÓ ESZTER (Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap Rádiós Koordinációs Iroda): Köszönöm szépen, elnök úr.

Én örömmel hallottam ezt a pár mondatot, mert tényleg csak röviden érintette a látássérülteknek az érdekeit, illetve olyan technológiákat, amelyeket a hallássérültek érdekében tudnánk figyelembe venni. Bár a TV2 elment, mi még, MTVA, itt vagyunk és szeretném megragadni az alkalmat, hogy a kapcsolatot felvegyük önökkel. Jelzem, két évvel ezelőtt folytattunk kísérleteket látássérültekkel, akkor nem felelt meg a sebesség. Tehát én remélem, hogy azóta javult. A törvény egy hihetetlen szűk, talán Európa egyik legszűkebb késleltetését teszi lehetővé, arról nem is beszélve, hogy itt egy technológiai konvertálásról is van szó, ami szintén, bármennyire gyors, időigényes. De vizsgáljuk meg újra, hátha azóta olyan alkalmazásokat sikerült igénybe venni, amelyeket mi is tudnánk használni, és ennek mi nagyon örülünk. Köszönjük szépen.

A látássérültek egyéb igényeire való megjegyzésre, bár elvileg itt a hallássérültek akadálymentesítésével kapcsolatban hívtak meg személyemben engem is, de az MTVA-t a videótár és a hangtár ügyében azért megpróbálom képviselni. A hangtárban valóban nem lehet beállítani egyébként ezeket a lejátszásokat, de ez timing kérdése. Tehát, hogy az a technológia, amivel mi most minél gyorsabban eljuttatjuk a hangot, az egyszerűen ezt nem fogadja. Tehát az idő-, a time-kódolásnak ez a része nem alkalmazott. Most folyik egy nagyberuházás, ami az egész online megjelenítést érinti, és bízunk benne, hogy ez a probléma a hangtárral meg fog oldódni. Azt egészen biztosra nem tudom ígérni, hogy a videótárral kapcsolatos probléma is ezzel együtt kedvező, hát hogy mondjam, megítélés alá fog esni az önök részéről, hogy egészen finoman fejezzem ki magam. Tehát hangtár ügyben igen, lesz fejlődés, videótár ügyben egyelőre nem, ez volt az őszinte válasz, de természetesen nem térünk ki az elől, hogy ezzel a problémával is foglalkozzunk.

A SINOSZ képviselőjére csak pár mondat, köszönöm a felvetését, és itt még az előző képviselő úrnak is volt egy megjegyzése, egy hibás felirat. Hibák előfordulnak, ezt az NMHH is minden egyes alkalommal nagyon precízen észreveszi és észrevételezi, de ezek nem a technológiából vagy a work flow-ból adódó hibák, hanem emberi hibák. Például egy tábla nem kerül ki, van ilyen, de természetesen ezzel együtt ennek nem szabadna megtörténni, vagy egy rossz felirat indul el, ez nem az összevonás miatt van. Tehát nem rendszer probléma, hanem emberi hiba, ezek elő fognak fordulni, hiába tenném le a nagyesküt a jövőben is.

Még egy megjegyzés, csak hogy látják képviselő urak és képviselő asszony, már úgy értem, hogy a szervezet képviseletében, hogy bizonyos fajta érdekek hogy ellent tudnak mondani egymásnak. Itt képviselő asszony kifogásolta azt, hogy kevés a kvázi információ, merthogy mennyivel több kellene a látássérülteknek. Itt hallottunk egy olyan megjegyzést, hogy miért kell azt kiírni, hogy kopog, hiszen látszik, tehát túl sok az információ. Tehát azért nem vagyunk könnyű helyzetben, amikor igyekszünk megfelelni az elvárásoknak. Természetesen minden jelzést, és nemcsak az illetékes szervezetektől, hanem magánemberektől is, hiszen mi, az MTVA elég sokat kapunk. A mi területünk egészen biztos, hogy nagy örömmel veszi, hiszen azért farkasvakságban szenvedünk sokszor. Hiába része a technológiánknak az ellenőrzés, beépített része, ezzel együtt vannak olyan esetek, amin sajnálatosan kollégáink átsiklanak.

Köszönjük az észrevételeket, és mindegyiket segítő szándéknak vesszük. Köszönjük a megértésüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, és akkor átadom a szót a médiahatóság képviselőinek a válaszadásra.

Jó Balázs reflektálása az elhangzottakra

JÓ BALÁZS (Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság): Elsőként hadd reagáljak az MTVA felvetéseire. Az ellenőrzés során mi mind a két időtartamot figyelembe vesszük, tehát egyrészt nézzük az aktuális naptári napot, másrészt pedig a 6 és 24 óra közötti időszakot, mivelhogy mind a kettőt nevesíti a törvény.

Ugyan egyébként a jelentéseinkben abban az esetben, hogyha a kvóta esetleg úgy nem teljesül, hogy éppen az aktuális műsorszám nem fejeződik be éjfélkor, és a hátramaradt résszel, mondjuk 30 perccel, ami egyébként még kötelezően feliratozandó a törvény szerint, lenne meg a teljesítés, akkor ezt természetesen jelezzük a Médiafelügyeleti Főosztály számára. Az NMHH régóta szankcionálja a kérdést. 2012. január 1-jén tulajdonképpen lejárt a türelmi időszak, azóta én úgy tudom, hogy szabtuk ki kötbéreket és büntetéseket ez ügyben.

A jeltolmácsok színvonalát is igyekszünk monitorozni, ugyanakkor, mint említettem, ez elég elhanyagolható része a segédlettel ellátott műsorszámoknak. Ezek jellemzően a két, fogyatékosokkal foglalkozó programra terjed ki, tehát az Akadálytalanulra, illetve az Esélyre. Ugyanakkor én nem vagyok a legkompetensebb ebben, de a SINOSZ-szal amúgy is jó a kapcsolatunk, szerintem mi nyitottak vagyunk arra, hogy ezt a szempontot is beemeljük és megmunkáljuk a jövőben.

Remélem, sikerült minden kérdésre válaszolnom.

Elnöki zárszó

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm mindenkinek a válaszát, a részvételt, és még egy gondolatot szeretnék megosztani önökkel, hogy miért is fontos, hogy szépen szóljunk a médiatörvényről, mert ez a halló emberek számára természetes. A siket emberek számára ez még mindig új dolog, hogy akadálymentes műsorok vannak, hogy ezeket tudja követni. Persze kisebb-nagyobb hibákkal, de mégiscsak tudja követni, nem lehet összehasonlítani azzal, ami 10-15 évvel ezelőtt volt. Nincs ennél jobb dolog, amikor feliratozott rajzfilmet tudnak tolmácsolni a siketszülők a gyerekeiknek.

Én kívánom mindenkinek a továbbiakban a jó együttműködést, hogy 2015-re lehetőleg a legoptimálisabban tudják megoldani a törvényi kötelezettségeket és felvetéseket, és még egyszer nagyon szépen köszönöm a megjelenésüket.

Most akkor a lezárom. Illetve előtte még megkérdezem, hogy Egyebek napirendi pontban van-e valakinek? *(Nincs jelzés.)* Így ha nincs, akkor még egyszer megköszönve a részvételüket, az ülést lezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 13 óra 2 perc)

Dr. Tapolczai Gergely
az albizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Dancsecs Dóra